

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ POHORNICKÉ KRAJINY

„Karvinsko má velmi dobrý
rozvojový potenciál.

Restrukturalizaci
po předpokládaném ukončení
těžby uhlí vnímám jednoznačně
jako velkou příležitost pro
zkvalitnění celého regionu.“

Ing. arch.
Karel Bařinka

Staré končí, nové začíná

Pohornická krajina, kterou více jak 200 let formovala soustavná těžba uhlí, nyní zažívá obrodu. Těší se nebývalé pozornosti a je to tak dobře. Stává se totiž dějištěm velkých změn. Kouř a saze z dolů postupně rozfoukává svěží vítr inovací a odkrývá novou tvář krajiny veřejnosti. A s ní i velký potenciál rozvoje ekonomických i volnočasových aktivit. Karvinské moře, areál Dolu Gabriela, šikmý kostel sv. Petra z Alkantary, areál Dolu Barbora, vodní plocha Kozinec... To jsou jen některá z míst, která mají předpoklad úspěšně růst a lákat turisty i investory. Ovšem jen za předpokladu, že jim budeme ochotni věnovat dostatečný čas a péči.

Krajina lidem dostupná

Dobrych zpráv není nikdy dost. A tak můžeme začít třeba zjištěním, že region pohornické krajiny je velmi dobře propojen s širším okolím a jeho transformace může být významnou příležitostí, jak vylepšit jeho image a prezentovat ho jako region pokrokový. Pro účely rozvoje pohornické krajiny bylo vymezeno 13 katastrálních území, která jsou rozdělena mezi 3 obce s rozšířenou působností – Karvinou, Orlovou a Havířov. Plán územního rozvoje České republiky i Moravskoslezského kraje počítá nejen s restrukturalizací klíčových odvětví, ale také s revitalizací rozsáhlých ploch po těžbě nebo s vytvořením veřejně přístupných zelených pásů.

Smart region

Každý chytrý plán potřebuje koncepci. A tady přichází další z dobrých zpráv, protože plán přeměny pohornické krajiny svou koncepcí má. Zabývá se nejen rozvojovým potenciálem míst, která na změny čekají, ale i míst, kde už změny spojené s ukončením těžby černého uhlí probíhají. Na tyto změny

chceme totiž pohlížet jako na příležitost, jak výrazně zkvalitnit podmínky pro ekonomické fungování a život obyvatel v regionu v souladu s principy udržitelného rozvoje. Naším cílem není nic menšího, než vznik chytrého regionu poháněného novou energií a podpořeného zachováním vzniklých přírodních hodnot. Jen takovýto region může přilákat nové ekonomické aktivity a nové technologie. V rámci ekologie budou podporovány projekty s důrazem na ochranu životního prostředí. Současně bude probíhat i rozvoj kvalitní a dostupné občanské vybavenosti, služeb a ploch pro volnočasové aktivity a posléze i pro kvalitní bydlení. To vše při zachování kulturních hodnot území a památek spojených s hornickou činností.

Kroky, které vedou k cíli

Každou cestu tvoří stovky, někdy i tisíce malých krůčků a velkých kroků. Kroků, které na sebe musí navazovat a vést správným směrem, pokud chceme dorazit do vytouženého cíle. I přeměna pohornické krajiny je takovou pomyslnou cestou, a proto návrh koncepce počítá s postupnou realizací. Byly navrženy uzlové body, které budou tvořit základ pro infrastrukturu zejména volnočasových aktivit. Jako centrální uzlový bod byl zvolen prostor u šikmého kostela sv. Petra z Alkantary. Jeho umístění prakticky uprostřed řešeného území přímo vybízí ke vzniku infocentra jakožto výchozího bodu pro stezky propojující ostatní aktivity v území. Dalším důležitým

uzlovým bodem pro volnočasové aktivity bude zcela určitě Karvinské moře díky své silné vazbě na Karvinou a Lázně Darkov. Klidovou a relaxační zónu přírodního charakteru pak může vytvářet uzlový bod kolem vodní plochy Kozinec a centra obce Doubrava u Orlové. Potenciál stát se uzlovým bodem společenského a kulturního významu má bezesporu areál bývalého Dolu Barbora. Důležitou součástí celého záměru je, že všechny tyto uzlové body budou propojeny sítí cyklostezek, naučných stezek nebo novou energostezkou spojující Karvinou a Havířov. A aby nebylo dobrých zpráv málo – první etapu je možné začít realizovat prakticky ihned!

Jsme na začátku

Zatraktivněním a propojením území však naše úsilí nekončí. Právě naopak. Začíná úžasné dobrodružství, při kterém můžeme pozitivně ovlivnit budoucnost tohoto cenného území. Pro další etapy rozvoje mají značný potenciál areály doposud aktivních dolů. I když část areálů zůstane výrobní, protože bude nezbytné rozvíjet nové podnikatelské aktivity, mohou být další části využity zcela jinak, například jako stavby občanské vybavenosti nebo kulturní, společenská, volnočasová či výzkumná zařízení. Další zajímavou možností, jak uchovat historii místa a stopu paměťtěžby uhlí, je zachování skipových věží, abychom nepřetrhali vazby na svou minulost. Je jen na nás, najít pro tyto unikátní krajinné a pohledové dominanty vhodné využití tak, aby se staly přirozenou součástí nové pohornické krajiny.